Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 188. Joi în 24 August (5 Septembre).

# DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserțiuni: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara, cetate trada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

## Vederi strîmte.

**Timișoara,** 5 Septembre.

Sunt oameni, cari pre cum se dice nu văd pădurea de arbori. E un fel de miopie spirituală la atari oameni, a căror vederi nu trec peste vîrful nasului.

Causele acestei miopii pot fi foarte multe. Creșterea greșită, patimile însușite sau eredite de la părinți, temperamentul, care poate sĕ facă pe cineva sĕ se iriteze prea iute, și iritându-se își perde cumpĕtul și-și turbură cursul firesc al logicei. In fine ar trebuí sĕ scrii un curs de psichologie, ca sĕ areți causele acestui fenomen. Pre noi însĕ ne preocupă nu causele faptului, ci faptul și efectele, urmările lui.

Fapt este, că la noi, popor tiner, sunt foarte mulți cu vederi prea strîmte, și aceasta ne strică nouă foarte mult.

Dacă la noi, măcar acea lamură a inteligînții, care pusă este de conducĕtoare pe toate terenele vieții, în școale, biserică, politică, etc. ar fi măcar în preponderanță oameni cu vederi mai largi, atunci altcum ar merge la noi trebile pretutindinea. Starea aceasta, vedi bine, este *foarte aproape* de ideal, și chiar așa ideal de popor nu putem fi îngrabă. De altă parte însĕ în actuala noastră situațiune, ca popor, ca neam, suntem deu foarte, *foarte departe* de starea aceea idealică.

Avem așa de puțini oameni cu vederi clare, largi, și cu inima mare, în cât socotind asupra nĕcazurilor ce ne apasă pe toate terenele vieței noastre, și special considerând frămĕntările certărețe și sbuciumările pătimașe, în cari atâtea forțe ni-se perd, atât la noi, cât și la frații de peste Carpați, ne vine sĕ dicem, și credem că bine socotim, că dicem: toată pricina rĕului este îngustimea de inimi și scurtimea vederei.

Am putè sĕ producem înaintea vederii publicului o mulțime de casuri, și mai vechi, și mai recente, și mai mici, și mai mari, căci deu, plină este vieața noastră publică și socială de atari caracteristice casuri. Dar' aceasta ar fi sĕ scriem tomuri de: copii de pe natură. Ne restrîngem deocamdată la un singur cas, pe care încă 'l luăm de mai de parte, ca sĕ nu aparem cumva preocupați. Este Bucovina, dulcea Bucovină, care ni'l ofere.

De-unădi ne vine »Gazeta Bucovinei« într'un format redus și ne spune, că de ce n'a apărut ea în decurs de două sĕptĕmâni. Ceea-ce ne spune, e curios de tot. Redacțiunea *anunțase* o serie de articoli cu privire la stările din diecesă. Anunțase numai articolii, dar' n'a tipărit încă până adi nici o literă. A fost destul însĕ sĕ anunțe, că vor apărè mai mulți articoli cu privire la stările în cari se află acum vĕduvita diecesă gr. or. a Bucovinei, pentru ca întreg consistoriul, toți mai marii bisericei sĕ se tulbure. . . . Oare de ce? De curate ce le sunt sufletele și conștiența?

Scurt dup'aceea un domn protopop vine în consistoriu cu o interpelație îndreptată asupra altui consistorialist, că adecă cum se poate, vedi doamne, ca el sĕ stee în consistoriu, ear' fiul sĕu redactor responsabil la »*Gazeta Bucovinei*«. Tulburarea s'a mărit și mai mult, patimile s'au pornit în clocot — și ce a eșit din marele murmur al mai marilor?

»*Gazeta Bucovinei*«, care se tipăriá în tipografia diecesană, a fost dată inmediat afară din tipografie. Ajunsă în confusie biata redacțiune, 14 dile n'a mai putut scoate foaia. La 14 dile re-apare însĕ de nou »Gazeta Bucovinei« — tipărită în tipografia cesaro-regeștei universități, la nuștiu-ce *neamț*. Aceeași soarte a ajuns îndată după aceea și pe foaia poporală »*Deșteptarea*«, carea cu zel și abnegațiune lucrá la deșteptarea și luminarea țeranului român din Bucovina.

Noi nu cunoaștem toate amĕnuntele diferenței, ce a obvenit de odată între consistoriul din Cernăuți și diariștii de la »Gazeta« și »Deșteptarea«. Nici nu ne impoartă. Știm un lucru, și acesta ne ajunge. Știm că domnii de la »Gazeta Bucovinei« și de la »Deșteptarea« sunt *români*, sunt luptători români, cari și-au luat asupra-și nobila sarcină de a luminá poporul, a deșteptá în el simțul național, ca sĕ poată suportá lupta cea grea ce sĕ poartă în Bucovina între popoare. Știm de altă parte, că oamenii de la consistoriul cernăuțean asemenea sunt *români*, că trebue sĕ fie români, căci românească este biserica căreia și-au dedicat vieața. Știm, că și biserica gr. or. din Bucovina are asemenea, și încă și mai mare, misiunea de a cultivá poporul, a'l ridicá la conștiința de sine și cunoștința de Dumnedeu, și a'l ajutá în lupta pentru esistența de români și creștini.

Scurt, ambele părți, cari acum stau ca dușmane față 'n față, au cam aceeași misiune, una într'o formă, alta 'ntr'altă formă, una pe o cale, alta pe altă cale.

Cum, de totuși consistoriul vine sĕ arunce afară din tipografia bisericei aceste organe naționale? Cum, de consistoriul le silește, ca ele sĕ plătiască costul tipariului în mâni străine, neromânești?

Asta n'o putem înțelege.

Las', că vor fi obvenit unele diferințe între presă și consistoriu, poate-că presa a critisat stările bisericești, pe oamenii bisericei și faptele lor. D'apoi nu este aceasta datoria ei? Nu este dreptul ei sĕ o facă? Sau doară critisând, nu îndreptățirea, nu binele neamului și al bisericei îl voiește presa, în special cele două organe din Bucovina?

Noi nu știm, că aceste organe sĕ fi

## Foișoara „Dreptății“.

### De dorul lumei albe.

Condus, de mâna unei babe
Din stradă 'n stradă colindá,
Cu un cimpoiu la subsuoară
Și bietul orb cântá, cântá!

Mai nimĕnuia nu cerșise,
Dar' toți grăbiau un ban a-i dá;
Și orbul dus de mâna babei,
Ce dureros și trist cântá!

Purtând cu greu ce câștigase,
A poposit pe un petroiu
Și i-ar, de dorul lumei albe,
Cântá în besnă din cimpoiu.

Nu știu, de ce cântá sĕrmanul
Cu atâta foc dogoritor!
L'am întrebat, și știți ce-mi dise?
»Oh, sĕ mai vĕd, mi-e dor, mi-e dor!«

București. *Petru Vulcan.*

## O femeie modernă.

Incontestabil, că femeile sunt niște ființe eminamente interesante. Aceasta din mai multe motive, dintrĕ cari multe numai simți se pot. O fire mai blândă, mai domoală, gesturi grațioase, afecțiuni proprii numai femeilor, gust fin, inclinări nu arare-ori escentrice, (romantice), fantastice, dar' originale, — toate acestea le dau o înfățoșare deosebit atrăgĕtoare. Și când ești în apropierea lor nemijlocită, atunci poți mai bine admirá puterea lor fărmecătoare (ademenitoare). Caută societatea femeilor și nu te vei căí. Pentru-că femeile formează o sferă în toată privința contrapusă celei a bărbaților. Acolo frumosul, aici adevĕrul, colo gingașul, aici înălțătoriul, colo naivul, aici seriosul, și astfel mai departe se continuă un joc natural în originalitatea sa urmat de mult farmec.

Dar' mai pe sus de toate e variațiunea ce o afli în firile, în caracterele și plăcerile femeilor. Aceasta perversitate firească e într'adevĕr admirabilă. Aceasta observațiune (plăcută) classică am făcut'o eu într'o baiă fiind încungiurat de un complecs de femei. Eram copleșit de femei, dar' trebue sĕ constat, că m'am simțit foarte bine în mijlocul lor. Am descoperit multe farmece, dar' și multe greșeli la dînsele. Farmecul însĕ propriu ființei femeiești a fost totdeuna destul de puternic pentru ca sĕ poată paralisá greșelile, și aceasta m'a atras mult. Apoi câtă naivitate, câtă tăriă de credință și cât idealism am observat la ele.

Mai prețios și atrăgĕtoriu însĕ a fost pentru mine prilejul, prin care mi-s'a dat a cunoaște un feliu de femei până atunci înaintea mea necunoscut. Aceasta a făcut o adâncă impresiune asupra mea.

Aveam cunoștința unei femei în înfățoșarea ei de tot interesantă. Aveá o față palidă, cu niște ochi neobosiți în fixare, urmați de o privire neliniștită, și în întreagă firea ei mi-se pareá a fí ceva nenatural. Aceste constatări suprindĕtoare mĕ îndemnau a mĕ interesá mai rîvnos de ea, mĕ silíră a o studiá.

Și ce sĕ vedi?! Vorbiá tot de bărbatul ei, căci erá nu de mult căsătorită; l'a descris cu colori víi și se văietá, dacă treceau trei dile fără sĕ fi primit vre-o scrisoare de la dînsul. Apoi înșirá divergințele ce le-a putut descoperi între firile lor, și cu oare care liniște puțin observată adaugá, cât de fericitoriu le știau reciproc aplaná.

Toate acestea, abstragênd de la ori-ce considerație, ar fi foarte naturale și lucruri frumoase de dorit, dar' cum ajung eu după o cunoștință de câteva dile a fí părtaș de atâta încredere, în cât o femeie, carea până atunci nici odată nu m'a vĕdut, sĕ-mi espună cu atâta ușurință toate fasele vieții ei familiare. Aceasta nu mi-se părea a putè fí compatibilă cu esența „naturalului“ și a devenit pentru mine o enigmă.

A fost acesta pentru mine un cas nou, până atunci neîntâlnit, sau se poate, că în vieața omemenească două naturi sĕ se cunoască reciproc atât de repede și sĕ se for-

lucrat vr'o dată spre rĕul neamului românesc, nu ştim sĕ fi tradat ele vr'odată causa românească. Din contră, ştim, că după împrejurări şi puteri ele şi-au făcut datoria de organe româneşti.

Ei bine, ce face acum consistoriul, ce a făcut? A făcut un act nevrednic, un act condamnabil, care nu poate sĕ provină, de cât de la oameni cu *vederi strîmte,* sau de la oameni duşmani neamului nostru.

## Din munţii apuseni.

(Causa parochiei din Zlatna.)

Primim o scrisoare, care ne surprinde şi ne întristează.

Ne surprinde, că parochia gr. or. a *Zlatnei,* în care de atâta timp (mai bine de 7 luni) s'a făcut alegerea de paroch, încă şi acum mai stă vĕduvită. Pre cum ne aducem aminte, alegerea a fost, cu escepţiunea unui singur vot, *unanimă.* Alesul, după informaţiunile noastre cele mai demne de credinţă e un bărbat harnic, zelos, de caracter, şi mai ales om de caracter, care prin blândeţa şi modestia sa şi-a câştigat stima şi iubirea tuturor, cari l'au cunoscut.

Ori-ce s'ar dice despre acest om altfel, şi mai ales suspiţionările pentru ţinuta lui politică, sunt absolut false, provenite numai din ură, interese meschine sau vederi strîmte.

Dacă şi un astfel de om, care pare că anume e născut preot, mai poate fi dificultat, apoi nu ştim întru adevĕr cine nu mai poate fi dificultat.

Alegerea unanimă a decurs în deplină ordine. Pre cum ştim, protestul dat contra ei a trebuit sĕ fie respins ca lipsit de ori-ce basă.

Dacă şi astfeliu de alegeri de model mai trebue sĕ aştepte aşa de mult după întărire, apoi într'adevĕr ce sens are întreagă alegerea, întreagă autonomia.

Ne place a crede, că Escelenţa Sa metropolitul, combinând acurat toată causa, va resolvá-o cât mai curênd, fără sĕ permită a se validitá ingerinţe străine, căci se dice, şi e fapt demn de credinţă, că un om interesat personal, ear' nu pentru interesul bisericei, a recurs chiar şi la autorităţile administrative, ca sĕ zădărnicească întărirea.

Acesta ar fi un cas de precedenţă nemĕsurat de primejdios în urmările sale.

Eată de ce credem şi noi, că strigătul parochienilor din *Zlatna* după parochul lor, chiar acum în preajma introducerii re(le)-formelor, va pĕtrunde şi la Capul bisericei şi va fi ascultat, ca pace sĕ fie odată, măcar în acelea părţi, şi dreptate sĕ se facă celor vrednici de ea.

Eată corespondenţa din cestiune:

**Zlatna,** 29 Agust n.

*(Parochia gr. or. Zlatna aşteaptă cu multă duioşie pe parochul ei chiămat şi ales.)*

Pricina din carea m'am hotărît sĕ vĕ scriu aceste şire, este: că cuţitul ne-a străbătut până la oase, lipsele şi ne-ajunsurile de tot felul ne inundează, şi prin vĕduvia de preste un an a parochiei noastre am ajuns de rîsul şi batjocura străinilor.

Nu ni-e destul că vremurile sunt primejdioase, nu ni-e destul că străinii au ajuns a pune piciorul pe ceea ce avem mai scump — pe biserică şi şcoală, — am ajuns ca şi noi înşine sĕ lucrăm la ruina acestor preţioase odoarĕ.

DVoastră ştiţi, că noi la 8 Innuariu a. c. cu multă însufleţire ni-am ales ca paroch pe vrednicul director al şcoalelor din Poiana, Dnul Emanuil *Beşa,* despre alegerea căruia înşuşi DVoastră aţi scris în mult preţuitul DVoastră diariu de la 4/16 Februariu Nr. 28: „Scurt şi bine, Zlătnenii au ales corect conduşi de principii şi de -- noroc". — Şi noi tot astfeliu am credut şi credem. Ba de 7 luni de dile de când am sĕvĕrşit cu ajutoriul lui Dumnedeu numita alegere, şi până adi, mereu am cerut informaţiuni de la indivizi de valoare şi de la corporaţiuni chiar, şi spre cea mai mare a noastră bucurie am aflat, că iubitul nostru paroch este întocmai pre cum Mult. On. DVoastră ni-l'aţi descris, adecă: în diregătoria lui om harnic, în purtările lui foarte cinstit, blând, pacinic şi totodată şi om cu cunoştinţe frumoase.

Acum am început sĕ credem şi noi, că alegerea noastră pre lângă aceea, că a fost inţeleaptă, a fost totodată şi norocoasă.

Dar' ce sĕ vedi, mârşavul interes particular, aceasta hidră cu nenumĕrate şi otrăvicioase capete şi-a virit şi la noi puterea ei distrugĕtoare. Şi adecă bogătanul despre care şi Dvoastra aţi binevoit a aminti, nu numai că a ridicat asupra alegerei un absolut neadevĕrat şi totodată şi condamnabil protest, dar' în mai multe rênduri a alergat pe la vlădicie de unde spune dînsul, ceea-ce nouĕ nu ne prea vine a crede, că alesul nostru la nici un cas n'are sĕ fie hirotonit de Escelenţa Sa metropolitul de la Sibiiu.

Ba mai mult, se aude şi încă din sigure informaţiuni, că nici organele statului n'au rĕmas neesploatate din partea bogătanului condus la aceste de un alt preot din apropiere.

N'au ajuns nefericiţii la acest punct, de unde se poată vedè strălucirea unui interes, când e vorba de fericirea poporului tĕu şi licărirea numai a interesului privat. Ci copleşiţi de orbia intereselor private, au lăsat caracter, au lăsat totul şi s'au apucat cu linguriţe pe cât de mici în formă, pe atât de valoare, sĕ mute Dunărea, că în alvia ei apoi sĕ samene floricele, cari se miroase numai pentru nasul lor.

Cugetă adecă bogătanul nostru, că până 'şi va aflá un ginere care se poată devení paroch, al doilea ginere al sĕu, parochul din Vultori, din Gornic devenit preot, sĕ administreze parochia de clasa I Zlatna.

Dar', ca şi mai sigur sĕ-şi realiseze nefericitul plan, pentru înţeleptul bogatan, de multă vreme a început sĕ colinde parochia de la un colţ la altul, a început sĕ înnegriască pe alesul în mii şi mii de forme, aşa de pildă nu se sfieşte a afirmá, că alesul are sĕ fie numai un vespe, care le va suge şi măduva din oase, că îndată ce dînsul va întrá în parochie fie-care familie va trebuí sĕ-i plătiască anual câte 5 fl. (cinci), etc. etc.

Şi toate aceste numai şi numai, pentru ca doară îi succede a înduplecá parochienii, ca sĕ reducă parochia de cl. I. la parochie de clasa a II-a şi eventual de a III-a, ca astfeliu cu mai mare uşurinţă sĕ-şi poată câştigá vre-un ginere.

Eată dar' în ce stare tristă şi dejositoare se află parochia noastră.

Scaunul protopopesc a întărit alegerea şi aceasta a adus-o la cunoştinţa ambelor partide, ear' după 44 dile neintrând din partea contrară apelaţie, s'a cerut aprobarea alegerii şi din partea Prea Ven. Consistoriu archidiecesan de la Sibiiu.

Şi nu ne putem mirá de ajuns, cum de numitul consistoriu în 4 luni, de când se află actele alegerii acolo, n'a putut sĕ-o resolveze încă. — Altcum noi o spunem verde şi curat, că dacă alegerea nu ni-se va aprobá, sau ne vom alipí la o altă confesiune, sau vom rĕmânè fără preot. — Dar' batjocoriţi de un P. P. şi slugile lui la nici un cas nu ne vom lăsá. — Modalităţile prin cari voeşte Dnealui sĕ-şi ajungă nefericitele planuri ni-au răcit credinţa în Ddĕu, ni-au răcit toate sentimentele religioase, am ajuns că noi pe noi nu ne mai cunoaştem.

Biserica ni-e vĕduvită, şcoala ameninţată în esistinţa ei, noi batjocoriţi atât de străini cât şi de aceia pe cari ai nostri îi ţinem, deci cum sĕ nu mai ştim aflá?

Vĕ rugăm dar', Domnule redactor, că dacă veţi aflá, că causa noastra e de o aşa natură în cât merită sprijinul Dvoastre, ajutaţi-ne cum veţi aflá cu cale.

Se poate oare, ca o alegere atât de norocoasă şi care a decurs în cea mai perfectă ordine, fiind unanimă, cu escepţiunea unui singur vot, se poate, ca nu proprietariu fie şi bogat, un proprietariu şi cu slugile sale sĕ poarte de nas o parochie şi încă de clasa I, şi în mod atât de josnic sĕ murdariască întreaga noastra constituţie? Alegerea de paroch s'a descris şi în Nr. 10 al „Telegrafului roman", foaia oficioasă a archidiecesei, şi cu toate acestea mai marii bisericii noastre par atât de puţin informaţi. Aplicarea projectelor religioase va veni la noi cu trenul de la 1 Octombre şi oare pentru noi fi-va cine sĕ ţină peptul, fi-va cine sĕ ne povăţuiască pe calea cea mai sfântă!! Constatăm încă odată, că pe alesul nostru 'l aşteptăm ca pe nu Mântuitoriu cu dor şi cu sete.

*„Unul pentru toţi."*

## Austro-Ungaria.

**Ungaria pe calea absolutismului.** Sub titlul *„Magyarország az abszolutizmus utján"* a apărut în dilele acestea o broşură, scrisă probabil de un luptătoriu catolic. Autorul dice, că introducerea matriculelor de stat nu e de cât un nou paş către omnipotenţa de stat, după norma Iosefinismului. Broşura se sfîrşeşte astfel:

Politica liberală la noi a decădut aşa de mult, în cât duce cu mijloace neconstituţionale în braţele absolutismului această naţiune. Altcum liberalismul nici nu-şi poate susţinè domnia. Egoismul nu cunoaşte în lipsa lui de conştienţă alt interes de cât prolungirea vieţii sale ca dominant; chiar aceea el nu-şi a l e g e mijloacele. Eată, acum vrea sĕ ne calce în picioare libertatea presei. Projectul nou despre procedura criminală, pe care Erdélyi S. l'a presentat parlamentului, *asigură guvernului drept nemărginit de confiscare preventivă.* Cu această putere în mână guvernul poate sdrobí libertatea presei ori-când îi place. *Dacă acest project devine lege, libertatea* presei ruseşti va fi în multe privinţe superioară celei a noastre.

În contra acestei politice trebue pornit rĕsboiu. Acest rĕsboiu nu poate avè altă devisă de cât: *revisuire!* Numai prin aceasta se poate nimicí acel spirit, a cărui operă destructivă o vedem dilnic în alta şi alta formă.

Dacă nu va succede în acest rĕsboiu sĕ resturnăm cu mijloace legale politica bisericească, formată prin corupţiunea prepotenţei, ca sub ruinele ei sĕ dispară acea dominaţie fără suflet, care a creat-o, atunci societatea creştină din Ungaria se va descompune . . . .

. . . . *Năvălim* nebuni în braţele absolutismului."

Suntem dejá de mult în braţele absolutismului maghiar.

**Dr. Iosif Gáll s'a retras.** Ne vine ştirea, că Dr. Iosif Gáll, membru al casei magnaţilor, care aveá mai multe funcţiuni onorifice în cadrul bisericei române greco-orientale, a abdis din toate funcţiunile acelea şi s'a retras. După ţinuta, pre care Dr. Gáll a ţinut sĕ o observe faţă de legile (anti-) bisericeşti, nici ca se putea altcum. Dacă ştirea e adevĕrată, cum am dorí sĕ fie, noi dicem: *debuisset pridem.*

---

meze între ele o legătură mai strînsă, carea apoi sĕ admită multă intimitate şi încredere? Aveam acea convingere, că o legătură mai strînsă şi adâncă între 2 fiinţe numai atunci se poate naşte, dacă acelea în urma atingerii dese şi-au putut cunoaste reciproc firea, virtuţile şi slăbiciunile lor, cu un cuvênt au putut pătrunde în internul lor şi astfel prin contemplaţiune au putut ajunge la convingerea, că merită iubirea şi încrederea reciprocă. Astfel am aflat eu o atare legătură posibilă, firească, adevĕrată şi de o durată mai lungă. Şi nu puteam sĕ-mi alung îndoieala nici într'un chip.

Apoi enigmaticitatea purtărei acestei femei faţă de mine a mai potenţat'o şi acea observaţiune, că societatea mea îi făceá oarecare plăcere, pe carea se nisuiá a o ascunde, dar' fără succes. Apoi din când în când întâlniam nişte priviri aspre, adânci, vorbitoare . . . La revedere un zimbet atrăgĕtoriu reoglindá câta bucurie, linişte sufletească.

Toate acestea mĕ încredinţau, că aceasta legătură numai pe simţeminte poate fi basată, lipsită de ori-ce consideraţiune raţională. Şi în momentul, din care începênd am privit acest spectacol din acest punct de vedere, spre suprinderea mea am vĕdut toate clar înaintea ochilor, şi toate le ştiam esplică.

Puterea simţemintelor, de cari a fost copleşit sufletul ei, i-a inspirat toţi paşii şi toate faptele. Acum înţelegeam, ce *voiesc* sĕ însĕmneze acelea priviri dulci, neobicinuite; acum cuprindeam acelea zimbete pline de farmec, eram însĕ tare convins şi despre aceea, că interesul mare arĕtat faţă de *dragul* ei bărbat şi neliniştea mai mult simulată, cu care vorbiá une-ori despre dînsul, au fost numai scamatorii, au avut intenţiunea de a 'mi impune stimă şi respect. Şi poate, că la început, când eu în surprinderea mare nu o pricepeam şi purtám mai mult rolul naivului, neorientatului, i-a şi succes încâtva aceasta *apucătură cu douĕ tăiuşuri,* acum însĕ, când ea vrênd-nevrênd mi-a deschis ochii şi am aflat toate cele mai înainte neesplicabile, de fireşti, s'a rĕsbunat acel joc cutezat şi periculos asupra ei. Acum eu eram domnul situaţiunei şi amabila de odinioară aceea, carea desarmată ruşinos n'a mai avut tăria sufletească de a resistá cu succes suprematiei mele morale. Acum m'am putut rĕsbuná pentru acea seducere tendenţioasă, şi aceasta nici n'am întrĕlăsat'o.

În fine însĕ totuşi mĕ urmăriá încă un cuget. Nu-mi puteam închipuí, că cu ce impresiune se întorceá aceasta femeie în *dorita* ei casă familiară? După toate cele întêmplate, cu ce simţĕminte va revedè ea pe sĕrmanul ei soţ? Ce linişte, ce fericire va putè ea aflá în casa ei? Toate aceste întrebări mi-se impuneau de sine? Mĕ tot siliam a le deslegá acceptabil, dar' în zadar, până când de-odată mĕ trezi din sbuciumările intelectuale gândul liniştitoriu, că aceasta a fost o femeie — *modernă.*

*A. N. Lugojanul.*

**Temnițele din Vaț.** Din *Vaț* se scrie „Tribunei", că medicul temniței a trimis ministrului de justiție un raport despre starea higienică a temnițelor, în care sunt internați iubiții nostri martiri, cerênd strămutarea lor de acolo, pe motivul, că *sănětatea* lor în edificiul unde stau actualmente este *periclitată cu desěvêrșire, ba le este espusă chiar și vieața.* Urmările stării lor în temniță sunt grave deja până acum. Sănětos nici unul nu o sě iese din temniță dintrě iubiții nostri martiri din Vaț. *Medicul a recomandat deci ministrului, că dacă nu-'i este intențiunea sě-'i omoare pe întemnițații din Vaț,* sě-'i strămute în locuințe curate și higienice.

„Budapesti Hirlap" înregistrează și ea această știre, dar' — precum spune, — numai pentru-că ar dori, ca ea sě fie cât mai curênd *desmințită* oficios.

Noi credem, că a desminți e foarte ușor, mai ales a *desminți oficios*, și încă în foile maghiare. A desminți însě cu inimă linistită, basat pe adevěr, în casul acesta nu se poate. Știrea cuprinde purul și crudelul adevěr.

## Străinătate.

**Un cadou original.** (Berlin, 4 Septembre.) Ministrul de rěsboiu *Bronsart-Schellendorf* din incidentul sěrbarilor aniversale ale luptei de la *Sedan* a donat armatei un tun cucerit de la francezi în 1870. Distincțiunea aceasta a produs în armată plăcută surprindere nu numai prin originalitatea sa, ci și pentru simpatica personalitate a ministrului.

**Cestiunea armeană.** (Londra, 4 Septembre.) Raporturile dintrě sultanul și marile puteri sunt tot în acel stadiu nesigur, că nu se poate ști nimica cu positivitate nici despre acțiunea comună a marilor puteri, nici despre intențiunile Porței. După cum susține a ști *Daily News,* sultanul s'a adresat cu o septěmână înainte de aceasta împěratului *Vilhelm* cu rugarea, sě intrevină la marile puteri în interesul Turciei. La aceasta împěratul ar fi rěspuns, că dînsul a recomandat deja cu luni mai nainte introducerea reformelor; de atunci raporturile s'au înăsprit, și la aceasta Poarta e de vină. Se dice, că după acest rěspuns sultanul s'a adresat cătră presidentul *Faure,* dar' și aici fără succesul dorit.

**Situațiunea din Macedonia.** (Sofia, 4 Septembre). Agenția Balcanică raportează următoarele: Trei oficeri reserviști *oposiționali* au adunat în districtul Burgas cam 30 de oameni cu scopul de a compune o bandă și a trece granița turcească. În apropierea graniței au fost surprinși de un *întreg detașament de armată* și împrăștiați. Cei trei oficeri și alți mulți membri ai bandei au fost deținuți și predați autorităților.

(Două momente semnificative relevează aceasta telegramă: întâiu, armata bulgară are deja oficeri *oposiționali,* apoi că a fost de lipsă un *întreg detașament* pentru împrăștiarea unei pěcătoase bande de 30 inși . . . .)

**Statul Congo și Belgia.** (Bruxella, 4 Septembre.) Consiliul de ministri după îndelungată sfătuire a decis sě renunțe la anectarea statului Congo. Prin aceasta cestiunea anectării e amânată până la 1900, până la care termin referințele din Congo au sě se iee la nouă esaminare.

## Cronică.

*Timișoara,* 5 Septembre n.

**Domnul Emil Picot.** Din mai multe părți am fost recercați sě dăm informațiuni cu privire la petrecerea domnului Emil Picot în mijlocul nostru. După cum ni-se scrie în ultimul moment din Banat Comloș, domnul Emil Picot a petrecut în acea românească localitate împreună cu întreaga sa familie 10 dile. De-aci s'a re'ntors prin Polonia la Paris. În Polonia se va mai opri vr'o câtva timp pentru scrutarea archivelor cu privire la studiul sěu.

**O rudenie a fecioarei de Orleans.** În lupta de la Mars-la-Tour a cădut, — după-cum istorisește „Galois", — lângă generalul Archinard, oficerul acestuia de ordonanță numit Edgard de Iulienne d'Arc. Acesta descindea de la un frate al fecioarei de Orleans. În anul 1869 dînsul a fost presentat lui Napolean al III., ear' cătră împěrăteasa Eugenia, care l'a felicitat de istoricul sěu nume a dis: „Pre cum Iohanna a servit patriei sale, sunt și eu în totdeauna gata a face aceasta pentru gloria Franciei și pentru Majestatea Voastră". În biserica de la Mars-la-Tour o tablă neagră de marmură cu insigniile fecioarei face amintire de moartea tinerului oficer.

**Prinț austriac decorat cu Steaua României.** „Timpul" scrie: M. Sa împěratul Francisc Iosif a autorisat pe archiducele Francisc Salvator, locotenent-colonel în regimentul Nr. 15 de dragoni, sě primiască și sě poarte insignîile de mare-cruce a ordului Steaua României, conferite de M. Sa regele Carol I.

**Avis!** Toți membrii despărțěmintelor, cari constituesc deputațiunea *„Reuniunei învěțătoriler de la școalele conf. gr. or. din stânga Mureșului, aparținětori diecesei Aradului",* precum și alți membri cari benevol doresc a participă la adunarea generală iubilară a sororei reuniuni din diecesa Caransebeșului, sunt învitați, ca Sâmbătă, în 9/21 Septembre la 8 oare dimineața sě se afle în gara căii ferate din Iosefinul Timișoarei, ear' pe 10/22 Septembre sunt recercați a se întruni la oara $8^1/_2$ în cancelaria spectabilului domn asesor consistorial Ioan Ionașiu în Caransebeșiu. B.-Comloș, 23 August n. Iuliu *Vuia,* președintele reuniunei.

**D. Alexandru Lahovari,** ministrul afacerilor străine ale României, după o cură de două septămâni la *Mehadia,* s'a întors Sâmbătă la Turnu-Severin, venind cu vaporul de la Orșova.

**Consistoriu metropolitan în Sibiiu.** „Tel. Rom." scrie: „Duminecă în 20 August v. s'a întrunit consistoriul metropolitan la ședințele sale ordinare.

Ședințele aceste sunt de o deosebită importanță, fiind a se *luă měsurile cuviincioase pentru ținuta clerului și a poporului nostru în fața legilor celor noue politice bisericești.*

La ședințele aceste s'au presentat asesorii străini: vicariul Iosif Goldiș, archimandrit, Filaret Musta archimandrit, protopresbiterii Mihail Popovici, Dr. Georgiu Popovici și Iuliu Dan,apoi membrii laici: Vincentiu Babeș, Dr. Alecsandru Mocsonyi, Iulian Ianculescu, Ioan Lenger, Nicolae Zigre și defensorul matrimonial Ioan Bran de Lemény.

În ședința primă membrii noi aleși ai consistoriului metropolitan: protopresbiterii Iuliu Dan și Mateiu Voileanu, apoi protodiaconul Dr. Remus Roșca, profesor și director seminarial, au depus jurămêntul."

Ne bucurăm, că consistoriul metropolitan se ocupă și de ținuta clerului și a poporului în fața reformelor bisericești.

**Necrolog.** Despre moartea canonicului *Micu* capitulul din Blașiu a emis următoriul anunț funebral: Capitulul metropolitan gr. cat. de Alba Iulia și Făgărașiu cu adâncă întristare anunță adormirea în Domnul a iubitului confrate, reverendissimului Domn *Alesandru Micu,* canonic custode al bisericei catedrale metropolitane din Blașiu, asesor al sântului scaun metropolitan, membru al tribunalului matrimonial de a II-a instanță pentru diecesele sufragane, membru al esactoratului archidiecesan, membru al „Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român"; carele provědut cu s. sacramente după morb scurt a repausat în 2 Septembre la 3 oare după amiadi în a. etății al 66-lea, ear' al preoției al 32-lea an. Osemintele dînsului se vor înmormêntă în 4 Septembre st. n. la 3 oare după amiadi. — Blașiu, în 3 Septembre 1895. Fie-i țěrina ușoară și memoria binecuvêntată!

**Esposiția din Praga.** La esposiția etnografică din Praga se află și o secțiune *valachă,* care presintă lucruri de ale valachilor din Bohemia. Profesorul Dr. *Weigand* în călětoria sa spre Banat s'a abătut pe la Praga anume, ca sě vadă aceasta secțiune, și a aflat'o interesantă. *„Timpului"* i-se scrie despre aceasta următoarele:

*„Secțiunea valachă"* este una din cele mai frumoase și de cea mai mare importanță pentru noi, Românii. În mijlocul ei se ridică bustul valahului *Palacky,* cel mai mare istoriograf al Boemiei și care împreună cu Rieger au fost întemeietorii renașterei cehe.

Vrednice de vědut sunt: locuințele valachilor, portul lor, cusătura pe pânză, țěsăturile la rěsboiu, stâna, fereșeul, ospătăria valachă, desemnurile roșu și galben ce le fac femeile în jurul ușilor și prispelor (puchiței), desemnurile de pe ouěle la Paști, instrumentele de musică ale păstorilor (bucium, caval și fluer), îmbrăcămintea irodilor, vitleimul, lada cu păpuși, cari sunt ca și la noi, etc.

Corespondentul nostru ne scrie, că secțiunea valachă din esposițiune este foarte visitată și admirată de chiar străinii"

**Un țěran condamnat pentru „agitație".** „Gazetei Transilvaniei" i-se scrie din *Deva* (2 Septembre): Tribunalul regesc din Deva a judecat adi într'un nou proces de „agitare", condamnând pe Ioan Herlea a lui Elie (nepotul lui moș Herlea) din Vinerea la închisoare de trei luni și pedeapsă în bani.

Faptele ce i-s'au imputat constau în aceea, că a trimis o telegramă de aderență și încuragiare condamnaților în procesul Memorandului și că s'ar fi folosit de espresiuni vătěmătoare față de maghiarii și de poliția din Clușiu, care a insultat pe țěranii cari merseseră la procesul Memorandului.

Alți doi țěrani, tot din Vinerea, asemenea acusați pentru agitare, au fost achitați.

Procurorul s'a încercat a dovedi culpabilitatea cu fel de fel de apucături și sofisme, dar' apěrătoriul Francisc Hossu-Longin, într'un pledoar energic, a nimicit toate sforțările procurorului.

Pertractarea a produs mare sensațiune.

Apěrătoriul condamnatului Herlea, dl Francisc Hossu-Longin, a insinuat apel; asemenea și procurorul.

**O nouă ordinațiune ministerială.** Cetim în *„Unirea"* din Blaș: De când guvernul și-a pus în gând executarea faimoaselor reforme bisericești, un potop de ordinațiuni inundează țeara. Ordinațiunile cele multe încă sunt un semn despre defectuositatea epocalelor reforme (!) Prin cea mai nouă ordinațiune fabricată în ministeriul de interne se dispune, ca din 1 Octombre începênd toate casurile de naștere și de moarte sě se insinue la conducětorii matriculelor de stat. Nașterile au sě fie anunțate cel mult în decurs de o sěptěmână, ear' casurile de moarte în proxima di comună. Casurile de naștere au sě facă cunoscute de cătră tatăl legitim, ear' cele de moarte de cătră capul familiei. Cei obligați la insinuare pot încredință cu aceasta și alte persoane apte. Cei-ce nu fac insinuările ori fac insinuări false, vor fi pedepsiți cu amendă până la 600 coroane. Ordinațiunea aceasta are sě fie comunicată și esplicată de cătră fie-care antistie comunală în cele 5 Dumineci din Septembre. Publicarea se face la casa sfatului, respective la primărie.

**Tîrg oprit.** Conform ordinațiunei vicecomitelui comitatului Torontal tîrgul de țară ce ar fi avut sě se țină în 6, 7 și 8 Septembre la *Zsombolya,* este oprit. Causa oprelei este boala de unghii și gură ce băntue în comuna numită.

**Școală centrală de agricultură în București.** Ni-se scrie: În diua de 4 Septembre se ține la școala centrală de agricultură din București esamen pentru ocuparea a 17 stipendii ale statului român. Condițiile de admitere la esamen sunt: 4 clase gimn. sau reale și vêrsta de cel puțin 16 ani. Absolvenții a 8 clase gimnasiale și cei cu testimoniu de maturitate se primesc fără esamen.

Aspiranții trebue sě fie presenți la școală în diua de 3 Septembre. Informațiuni mai de aproape sě se ceară la Direcțiunea școalei de agricultură din București.

**Raportul petrecerei din Lugoșiu.** La petrecerea din Lugoșiu dată la 1 Iuliu 1895 au suprasolvit următorii stim domni: Coriolan Brediceanu 3 fl., Dr. Stefan Petrovici 3 fl., Dr. George Dobrin 3 fl., Dl Fabius Rezeiu 2 fl., Dr. Iacob Maior 2 fl., Dl Popescu, notariu în Sincești 2 fl., Romulus Milcovici 2 fl., Alesandru Georgiu 3 fl., N. Perlfaster, comerciant 3 fl., I. Burger 2 fl. Venitul total a fost 140 fl. Substragêndu-se spesele de 80 fl. rěmâne un venit curat de 60 fl. v. a. Mulțumită tuturor participanților și în deosebi onor. inteligințe și dlor tineri universitari. Lugoșiu, 7 August 1895. Vasiliu Dobrin, președintele com. arangiatoriu. Iosif Cartiaiu, cassariu.

## Petrecerea tinerimei din Timișoara.

— Dare de seamă și multămită —

La petrecerea tinerimei din Timișoara, care s'a dat în favorul societății academice *«Petru Maior»* la 14 Juliu st. n. 1895, au incurs din *tacse* personale: 102 fl. 50 cr.; din *suprasolviri:* 62 fl., în total 164 fl. 50 cr.

*Spesele* fac: pentru tipărituri, musică, sala de dans: 91 fl.; pentru diverse: 29 fl. 90 cr., în total 120 fl. 90 cr.

De aci resultă nu *venit curat* de 43 fl 60 cr., care este depus încă de prin 16 Iuliu la *»Timișana«.*

Suprasolviri sau oferte au dat:

Ioan Mețianu, episcop, (Arad) 5 fl.; Emanuil Ungurianu, (Loco) 9 fl.; Voicu Hamsea, (Lipova) 1 fl.; Pavel Rotariu, (Loco) 3 fl.; Nic. Oncu, (Arad) 3 fl.; Traian Pațiciu, (Loco) 3 fl.; George Lazar, (Vinga) 3 fl.; Vasilie Papp, (Arad-nou) 1 fl.; Eutimiu Cioban, (Loco) 1 fl.; Stefan Huntean, (Recaș) 3 fl.; Petru Anca, (Maiere) 3 fl.; Vasilie Avramescu, (Loco) 1 fl.; Lazar Suciu, (Ciacova) 10 fl.; Ilie Dogariu, (Ianova) 2 fl.; Dr. Zosim Chirtop, (Câmpeni) 3 fl.; Ioan Miculescu, (Timișoara) 1 fl.; Nicolae Gerdan, (Loco) 50 cr.; Vasilie Voianțu, (Mehala) 1 fl.; Gavril Selejan, (?) 1 fl.; Toma Stanca, (Cacova) 1 fl.; Magdu, (Ecica-rom.) 1 fl.; Dimitrie Vancu, (Mehala) 1 fl.; Iosif Siegescu, (Chernecea) 1 fl.; Const. Chotisel, (Certege) 2 fl.; Dim. Prunes, (Bocșa-rom.) 1 fl.; Fritz Movrin, (Timișoara) 50 cr.

Comitetul arangiatoriu aduce multămite tuturor acestor preastimați domni pentru grațioasele ajutoare.

Timișoara, la 3 Septembre 1895.

*Dr. Eliă Dăianu,* controlor. — *Romul Carabașiu,* cassariu.

## Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* s'a **redus** de **la 12 fl. la 10 fl. pe an.**

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sê fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărè și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea invităm la abonament cu următoarele prețuri:

**Pentru monarchiă:**

| | |
|---|---|
| Abonamentul anual costă | fl. 10·— |
| „ semestral | „ 5·— |
| „ treilunar | „ 2·50 |
| „ lunar | „ 0·85 |

**Pentru România și străinătate:**

| | |
|---|---|
| Abonamentul anual costă | Frci 37·— |
| „ semestral | „ 18·50 |

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numêrul sub care au primit până acum foaia, ori sê lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

**Redacțiunea și Administrațiunea diariului „Dreptatea“.**

## Bursa de Budapesta din 3 Septembre 1895.

### Datoriă de stat:

| | | |
|---|---|---|
| Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.) | 5% | 123 50 |
| „ „ „ „ 10.000 „ | 4% | —.— |
| „ „ coroane ung. „ | 4% | 99.50 |
| Obl. căilor fer. orient. 1876 „ | 5% | 126.75 |
| „ „ „ de stat, 1889, aur. „ | 4½ | 129.— |
| „ „ „ „ „ „ arg. „ | 4½ | 101.75 |
| Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. | | 140.50 |
| „ „ „ „ „ „ 50 „ | | 140.— |
| Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.) | 4½% | 100.75 |
| „ „ „ „ croate „ | 4½% | 102.50 |
| Bonuri rur. ung. „ | 4% | 96.25 |
| „ „ croate „ | 4% | 97.— |
| Obl. regul. Tisei (Seghedin) | 4% | 143.75 |
| „ hipot. croate, 100 | 5% | —.— |
| Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100 | | —.— |
| Datoria de stat. com., hârtiă, Mai-Oct. | 4²/₁₀ | 98.75 |
| „ „ „ „ „ Febr.-Aug. | 4²/₁₀% | 98.75 |
| „ „ „ „ arg. Jan.-Jul. | 4²/₁₀% | 98.50 |
| „ „ „ „ „ Apr.-Nov. | 4²/₁₀% | 98.50 |
| Renta de aur austr. (sc. de d) | 4% | 122.50 |
| „ în coroane | | 98.50 |
| Datoria de stat austr. 1854. 250 fl. | 4% | 149.— |
| „ „ „ „ 1860. 500 „ | 5% | 147.50 |
| „ „ „ „ 1860. 100 „ | 5% | 158.25 |
| „ „ „ „ 1864. 100 „ | | 193.— |
| „ „ „ „ 1864. 50 „ | | 198.— |
| Obl. oraș. Budapesta 1890 | 4½% | 100 15 |
| Obl. c. fr. bulg. | 6% | 122 — |
| „ cu prem. sêrb. 100 fr. | 3% | 40.— |
| „ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) | 3% | 40.75 |
| „ soc. p. reg. Temeș-Bega | 5% | 140.— |

### Monede.

| | |
|---|---|
| Galbenul ces. și reg. tesc. | 5.95 |
| „ „ „ verig. | 5.62 |
| „ austr.-ung. de 8 fl. | 9.93 |
| „ de 20 franci | 9.93 |
| 20 marce | 12.25 |
| Lira de aur turcească | —.— |
| Argintul austr. și ung. | —.— |
| 100 marce germ. în papir | 61.25 |
| „ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu | —.— |

### Scrisuri fonciare.

| | |
|---|---|
| „Albina“, inst. de econ 5% | 100.76 |
| Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani | 101.— |
| „ „ „ „ „ 5% | 101.— |
| „ „ „ „ „ 5½% | 100.50 |
| „ de credit ardeleană 5% | 101.— |
| „ „ „ „ 4½% 40 ani | 99.— |
| „ „ „ „ 4½% 50 ani | 98.50 |
| „ credit fonc. din Sibiiu 5% | 102.25 |
| „ „ „ „ „ 5½% | —.— |
| „ „ „ „ „ 6% | —.— |
| „ „ „ „ „ 4½% em. VI. | 100.50 |
| „ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani | —.— |
| „ „ „ „ 106 5% 40 ani | —.— |
| „ „ „ „ III emis 5% | 102.25 |
| „ „ „ „ IV emis. 4½% | 100.50 |
| „ I. de credit din Timișoara 5% | 102.— |
| „ I. „ „ „ „ 4½% | 99.50 |
| Imprumut. băncii ung. hipotec. 4% | 128.50 |

### Sorțuri private.

| | |
|---|---|
| Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 | 174.50 |
| Sorțuri din Buda 40 | 60.— |
| „ „ „ (st. austr.) 40 | 61.— |
| Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2 | 3.30 |
| „ „ „ (st. austr.) 5 | 3.50 |
| „ crucea roșie 5 | 12.— |
| „ „ „ (st. austr.) | 12.50 |
| Obligațiunile basilicei 5 | 9.75 |
| „ (st. austr.) | 10.25 |
| „ crucea roșie italian. 25 lire | 12.75 |
| „ „ „ „ (st. austr.) | 13.— |
| Instit. de cred. austr. 100 | 198.— |
| Crucea roșie austr. 10 | 19.— |
| Sorți Pálffy 40 | 59.20 |

### Bance.

| | |
|---|---|
| Banca anglo-austriacă 120 | 170.— |
| „ pe acții Budapestană 100 | 129.50 |
| „ „ „ a capitalei I emis. 100 | 98.— |
| „Hermes“ intreprind. de bani 200 | —.— |
| Banca de credit fiumană 80 | 126.50 |
| „ „ „ gen. ung. 200 | —.— |
| „ „ „ „ „ din 15 Iuliu | 435.75 |
| „ „ „ pe acții Budast. 50 | 55.— |
| „ „ „ austriacă 160 | —.— |
| „ „ „ „ din 4 Iuliu | 351.50 |
| „ industrială I ung. 150 | 197.— |
| „ „ și comerc. ung. 100 | —.— |
| „ „ „ „ „ din 15 Iuliu | 112.50 |
| „ croat-slavon. 100 | —.— |
| „ de credit ung. 200 | 116.— |
| „ „ „ „ vechiă 100 | —.— |
| „ „ „ „ II emis. 15 Iuliu | 241.25 |
| „ comercială ung. pestană 500 | 1132.— |
| „ com. și industr. bpestană 100 | —.— |
| „ de credit fonciar centrală 500 | 590.— |
| „ croată de escompt 200 | —.— |
| „ de escompt și zarafiă ung. 400 K. | —.— |
| „ „ „ „ „ 15 Iuliu | 259.— |
| „ austro-ungară 600 | 1000.— |
| „ „Unio“ 200 | —.— |

### Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 3 Septembre 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

| | |
|---|---|
| **Grâu,** greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil. | 5.85—5.90 |
| **Grâu,** greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil. | 5.90—5.95 |
| **Săcară,** greutatea cualit. per 100 chil. | 4.60—4.70 |
| **Orz,** greutatea cualit. per 100 chil. | 6.00—6 10 |
| **Ovês,** venturat per 100 chil. | 6.40—6.50 |
| **Cucuruz,** nou per 100 chil. | 5.70—5.75 |

### Têrgul de producte pe termin.

| | |
|---|---|
| **Grâu** Sept.-Oct. în bani per 100 kgr. | 6.69 și 6.71 |
| **Grâu** la Mart.-Apr. „ „ „ „ | 7.05 și 7.06 |
| **Grâu** Maiu-Iuniu „ „ „ „ | —.— și —.— |
| **Săcară** la Sept.-Oct. „ „ „ „ | 5.06 și 5.07 |
| **Porumb** Maiu-Iuniu „ „ „ „ | 6.13 și 5.15 |
| **Porumb** Iul.-Aug. „ „ „ „ | 5.07 și 5.09 |
| **Porumb** Aug.-Sept. „ „ „ „ | 5.08 și 5.10 |
| **Ovês** la Sept.-Oct. „ „ „ „ | 5.87 și 5.89 |
| **Ovês** la Mart.-April „ „ „ „ | —.— și —.— |
| **Rapiță** Aug.-Sept. „ „ „ „ | 9.45 și 9.50 |

### Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

| Specia | Curs. Bani | Marfa |
|---|---|---|
| **Sêmênță de trifoiu** luțernă ung. nouă | 52.— | 56.— |
| **Sêmênță de trifoiu** roșiă nouă | 62.— | 67.— |
| **Oleiu de morcovi** duplu rafinat | 28.— | 29.— |
| **Turte de oleiu** Rapiță | 5.— | 5.25 |
| **Unsoare de porc,** pestană | 48.— | 48.50 |
| **Unsoare de porc** din provinciă | —.— | —.— |
| **Clisă** nouă, uscată la aer, I-a | —.— | —.— |
| **Clisă** de masă, 4 rude | 43.50 | 44.— |
| **Clisă** de masă, 3 rude | 46.50 | 47.— |
| **Clisă** afumată | 48.50 | 49.— |
| **Sêu** sêmburos | —.— | —.— |
| **Prune** per 500 kgr. în saci, cual. uscit. | —.— | —.— |
| **Prune** per 500 kgr. în saci, 100 drb | —.— | —.— |
| **Prune** per 500 kgr. în saci, 85 drb | —.— | —.— |
| **Prune** per 500 kgr. în saci, drb | —.— | —.— |
| cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb | 10.75 | 11.25 |
| cu termin per 500 kgr. în saci. | 12.— | 12.50 |
| cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb | 16.25 | 16.70 |
| cu termin per 500 kgr. în saci, | 9.75 | 10.— |
| cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb | 12.— | 12.50 |
| cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb | 16.25 | 16.50 |
| **Lecuar de prune** slavon | 11.50 | 12.50 |
| **Lecuar de prune** sêrbesc | 10.50 | 11.— |
| cu termin slavon | 13.75 | 14.— |
| cu termin sêrbesc | 12.75 | 13.— |
| **Miere** brută | —.— | —.— |
| **Miere** galbină, destilată | 32.— | 33.— |
| **Ceară** din Rosenau | 152.— | 155.— |
| **Ceară** slavonă | —.— | —.— |

### Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 3 Septembre 1895.)

| Specia | Cualitatea | Prețul per 100 kgr. de la | până | Cualitatea | Prețul per 100 kgr. de la | până |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Grâu Bănațan** vechiu | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| **Grâu Bănațan** „ | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.50 | 6.55 |
| **Grâu Bănațan** „ | 78 | 6.60 | 6.65 | 79 | 6.70 | 6.75 |
| **Grâu Bănațan** „ | 80 | 6.75 | 6.80 | 81 | —.— | —.— |
| **Grâu de la Tisa** „ | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| **Grâu de la Tisa** „ | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.55 | 6.60 |
| **Grâu de la Tisa** „ | 78 | 6.75 | 6.70 | 79 | 6.75 | 6.80 |
| **Grâu de la Tisa** „ | 80 | 6.80 | 6.85 | 81 | —.— | —.— |
| **Grâu Bpestan** „ reserv | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| **Grâu Bpestan** „ „ | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.50 | 6.55 |
| **Grâu Bpestan** „ „ | 78 | 6.65 | 6.70 | 79 | 6.75 | 6.80 |
| **Grâu Bpestan** „ „ | 80 | 6.80 | 6.85 | 81 | —.— | —.— |
| **Grâu de la Alba** „ | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| **Grâu de la Alba** „ | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.50 | 6.55 |
| **Grâu de la Alba** „ | 78 | 6.65 | 6.70 | 79 | 6.75 | 6.80 |
| **Grâu de la Alba** „ | 80 | 6.80 | 6.85 | 81 | —.— | —.— |
| **Grâu de Bacica** „ | 74 | —.— | —.— | 75 | —.— | —.— |
| **Grâu de Bacica** „ | 76 | —.— | —.— | 77 | 6.60 | 6.65 |
| **Grâu de Bacica** „ | 78 | 6.70 | 6.75 | 79 | 6.80 | 6.85 |
| **Grâu de Bacica** „ | 80 | 6.85 | 6.90 | 81 | —.— | —.— |
| **Secară** nouă, pr. | 70—72 | 5.05 | 5.10 | — | — | — |
| **Orz** nou | 60—62 | —.— | —.— | de nutrețiu | | |
| **Orz** nou | 62—64 | —.— | —.— | de vinars | | |
| **Orz** nou | 64—66 | —.— | —.— | de bere | | |
| **Ovês** vechiu | 39—41 | 6.85 | 7.20 | — | — | — |
| **Ovês** nou | 39—41 | —.— | —.— | — | — | — |
| **Porumb** vechiu | 75 | 5.05 | 5.10 | străin | | |
| **Porumb** nou | 73 | 4.75 | 4.80 | — | — | — |
| **Porumb** vechiu | — | —.— | —.— | Bănățan | | |
| **Porumb** nou | — | —.— | —.— | — | — | — |
| **Rapiță** nouă | — | —.— | —.— | Bănățan | | |
| **Hirișcă** vechiă | — | —.— | —.— | — | — | — |

## Bursa din Bucuresci 19 (31) August 1895.

| Efecte | Dobêndă | Scadența cupoanelor | Oferite cu bani gata |
|---|---|---|---|
| **Împrumuturi de stat Române** | | | |
| Rentă perpetuă | 5% | Apr.—Oct. | 101½ |
| „ amortisabilă | 5% | Apr.—Oct. | 98 |
| „ „ din 1892 | 5% | Ian. Iuliu | 97¼ |
| „ „ „ 1893 | 5% | Ian. Iuliu | 97 |
| „ „ 32½ mil. | 4% | Ian. Iuliu | 83¼ |
| „ „ 50 mil. | 4% | Ian. Iuliu | 84¾ |
| „ „ 274 mil. | 4% | Ian. Iuliu | 85 |
| „ „ 45 mil. | 4% | Ian. Iuliu | 85 |
| Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung | 5% | Ian. Iuliu | — |
| Obl. de Stat (conv. rur.) | 6% | Maiu Noemb. | 101 |
| „ casei pens. a 300 lei | 10 | Maiu Noemb. | 278 |
| **Împrumuturi de orașe** | | | |
| Obl. ale com. Bucureșci 1893 | 5% | Ian. Iuliu | 90 |
| „ „ „ „ 1884 | 5% | Maiu Noemb. | — |
| „ „ „ „ 1888 | 5% | Iun.—Dec. | — |
| „ „ „ „ 1890 | 5% | Maiu Noemb. | 88 |
| **Împrumuturi de societăți** | | | |
| Scris. func. rur. | 5% | Ian. Iuliu | 90¹/ |
| „ „ urb. Bucureșci | 7% | Ian. Iuliu | — |
| „ „ „ „ | 6% | Ian. Iuliu | 101 |
| „ „ „ „ | 5% | Ian. Iuliu | 85¼ |
| „ „ „ Iași | 5% | Ian. Iuliu | 77¼ |
| Obl. soc. de basalt | 6% | Ian. Iuliu | — |


# De închiriat

de la **1 Octombre** a. c., o locuință mare și frumoasă, constătătoare din:

**4 chilii**

culină (și de spălat), cămară, pod și pivniță.

Se află în **Lugoș**, strada Făgetului, vis-à-vis de Dl advocat Hațeg.

Informațiuni mai de aproape la fața locului de la proprietara casei.

**Dna Aloisa Petricu.**

79 (2—3)


S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.